

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 9Csp/33/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716207275
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Nina Kollárová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8716207275.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou Mgr. Ninou Kollárovou v právnej veci žalobcu: R Collectors s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, právne zastúpeného: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471 proti žalovaným: 1/ D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX/XX, XXX XX H. Š.X., štátny občan SR, 2/ G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XX/XX, XXX XX H. Š., štátny občan SR, zastúpená splnomocneným zástupcom žalovaným 1/, o zaplatenie 2.992,21 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Súd konanie čiastočne **z a s t a v u j e** o sumu 2.498,- eur s príslušenstvom.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu **z a m i e t a**.
- III. Žalovaným **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.08.2016 domáhal od žalovaných zaplatenia sumy 2.992,21 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil nasledujúcimi skutočnosťami. Dňa 12.05.2011 uzatvorili žalobca (Poštová banka a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO:47 232 471) ako veriteľ a žalovaní ako spoludlžníci zmluvu o úvere pôžička na bývanie č. XXXXXXXXXXXX. Neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy boli okrem iného Obchodné podmienky žalobcu pre úver - pôžička na bývanie a všeobecné obchodné podmienky žalobcu. Žalovaní svojimi podpismi na zmluve potvrdili, že sa s týmito dokumentmi oboznámili a súhlasia s ich obsahom. Na základe zmluvy žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky v sume 3.500,- eur. V zmysle bodu 7.6 obchodných podmienok v spojení s § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka je žalobca oprávnený vyzvať na plnenie všetkých alebo ktoréhokoľvek zo spoludlžníkov, resp. žalovaných, ktorí v takom prípade sú povinní plniť záväzky voči žalobcovi. Na základe zmluvných dokumentov sa žalovaní zaviazali: a) v stanovenej lehote vrátiť žalobcovi istinu a zaplatiť mu úroky, poplatky a iné peňažné plnenia podľa zmluvných dokumentov (všetky tieto peňažné plnenia žalovaných ďalej spolu aj „úver), b) plniť ostatné povinnosti v zmysle zmluvných dokumentov. Žalovaní neplnili úver riadne a včas. V dôsledku omeškania žalovaných s plnením úveru žalobca v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s obchodnými podmienkami vyhlásil dňa 10.03.2014 úver za predčasne splatný. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (t.j. k 10.03.2014) boli žalovaní povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi nasledovné dlžné sumy: a) nezaplatenú istinu vo výške 3.120,25 eur; b) úrok z istiny v celkovej výške 268,81 eur (od momentu poskytnutia úveru do momentu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru); c) bankové poplatky za upomienky vo výške 49,24 eur; d) náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver vo výške 14,85 eur. Celková dlžná suma ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru bola 3.453,15 eur. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaní časť celkovej dlžnej sumy zaplatili. Poslednú čiastkovú úhradu celkovej dlžnej sumy žalovaní vykonali dňa 21.07.2016. Od tohto dňa však žalovaní žiadnu ďalšiu

úhradu celkovej dlžnej sumy nevykonali. Žalobca si okrem celkovej dlžnej sumy a nákladov spojených s uplatnením istiny s príslušenstvom uplatňuje voči žalovaným aj a) zmluvný úrok vo výške 12,90 % p. a. z dlžnej istiny od 11.03.2014 do zaplatenia; b) zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p. a. z dlžnej istiny od 22.07.2016 do zaplatenia. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní zodpovedajú žalobcovi spoločne a nerozdielne za zaplatenie nasledovnej dlžnej sumy: a) nezaplatená časť istiny vo výške 2.992,21 eur; b) úrok z istiny vo výške 268,81 eur; c) zmluvný úrok vo výške 12,90 % p. a. zo sumy 2.992,21 eur od 11.03.2014 do zaplatenia; d) zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p. a. zo sumy 2.992,21 eur od 22.07.2016 (deň nasledujúci po dni vykonania poslednej úhrady celkovej dlžnej sumy žalovaným) do zaplatenia.

2. Žalovaní sa k žalobe nevyjadrili.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9Csp/33/2016 - 53 zo dňa 20.12.2017, proti ktorému podal odvolanie žalobca.

4. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 18Co/55/2018 - 81 zo dňa 16.07.2018 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

V rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že nebolo preukázané, že postúpenie pohľadávky došlo do vedomostnej sféry žalovaných preukázateľným spôsobom a preto pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie terajšieho žalobcu žalobu zamietol.

Odvolací súd sa stotožnil s odvolacími dôvodmi žalobcu, ktorý poukázal na ust. § 526 Občianskeho zákonníka a s odôvodnením tej skutočnosti, že aktívnu legitímáciu má postupník v čase platného uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, čo v tomto prípade bolo preukázané a v konečnom dôsledku to aj súd prvej inštancie akceptoval v procesnom rozhodnutí ešte v priebehu konania pred rozhodnutím vo veci samej. Zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá bola predložená v konaní a odôvodňuje postup žalobcu ako nového veriteľa, ktorý dal v priebehu konania súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu aj uplatniť si v mene pôvodného veriteľa a žalobcu nárok. Vstúpil do všetkých jeho práv. z listiny, ktorá je pripojená k zmluve o postúpení pohľadávky vyplýva, že bol poštovou zásielkou toto oznámenie o postúpení pohľadávky doručovaný žalovaným na adresu, ktorá je totožná s adresou uvedenou v tomto konaní a zároveň možno súhlasiť aj s tým, že samotným predložením zmluvy o postúpení pohľadávky v tomto konaní procesným uznesením, ktoré bolo doručené všetkým stranám sporu a oboznámením touto listinou v priebehu tohto konania boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky, ktoré predpisuje Občiansky zákonník v §526 ods. 1 OZ. Oznámenie žalovaným sa teda dostalo do dispozičnej sféry a pre dlžníka táto okolnosť znamená to, že má po tomto oznámení plniť už novému veriteľovi, zbavil by sa dlžník záväzku ak by plnil postupcovi v prípade, že by nový veriteľ nepreukázal oznámenie o postúpení pohľadávky. Táto situácia však v tomto prípade nebola daná ani zistená.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie s tým, že súd prvej inštancie prejedná nárok žalobcu ako aktívne procesne legitimovaného účastníka konania. Je zrejmé, že ide o nárok medzi dodávateľom služby a spotrebiteľmi, čiže podrobí súdnej kontrole zmluvu o úvere a podľa výsledku tohto zistenia vrátane ustanovení o mimoriadnom zosplatnení úveru, ktorý vyžaduje postup podľa ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ.

5. Žalobca doručil súdu v dňoch 14.06.2019 a 12.12.2019 čiastočné späťvzatia žaloby, v ktorých uviedol, že v čase po podaní žaloby žalovaní vykonali platby na úhradu dlžnej sumy, v dôsledku čoho žalobca berie svoj návrh čiastočne späť. Žalovaní od podania žaloby vykonali platby na úhrady dlžnej sumy, a to: dňa 17.08.2016 sumu 128,- eur; dňa 24.03.2017 sumu 100,- eur; dňa 14.09.2017 sumu 100,- eur; dňa 15.08.2018 sumu 100,- eur; dňa 28.08.2018 sumu 100,- eur; dňa 12.09.2018 sumu 100,- eur; dňa 16.10.2018 sumu 100,- eur; dňa 22.11.2018 sumu 100,- eur; dňa 22.05.2019 sumu 100,- eur; dňa 23.07.2017 sumu 210,- eur; dňa 25.09.2019 sumu 130,- eur; dňa 24.10.2019 sumu 120,- eur; dňa 25.11.2019 sumu 120,- eur; v nadväznosti na vyššie uvedené úhrady žalovaných zbral žalobca žalobu späť v časti istiny v celkovej sume 1. 508, - eur.

V čiastočnom späťvzatií doručenom súdu dňa 10.01.2020 žalobca uviedol, že od dátumu december 2019 do dnešného dňa eviduje ďalšie platby od žalovaných a to: dňa 30.12.2019 vo výške 110,- eur.

V nadväznosti na vyššie uvedené úhrady žalovaných zbral žalobca touto cestou svoj žalobný návrh čiastočne späť a to konkrétne v časti istiny v sume 110, - eur.

V ďalšom späťvzatií doručenom súdu dňa 31.03.2020 žalobca uviedol, že od dátumu december 2019 do dnešného dňa eviduje ďalšie platby od žalovaných a to: dňa 14.02.2020 vo výške 110,- eur a dňa 02.03.2020 vo výške 100,- eur. V nadväznosti na vyššie uvedené úhrady žalovaných zbral žalobca

svoj žalobný návrh čiastočne späť v časti istiny v sume 210, - eur. Vo zvyšnej časti žalobca trval na svojom návrhu obsiahnutom v žalobe, pričom navrhol, aby súd po vykonaní dokazovania vydal nasledovný rozsudok: Žalovaní sú povinní zaplatiť na účet žalobcu: dlžnú istinu vo výške 1.164,21 eur, dlžné úroky z istiny vo výške 268,81 eur, zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.992,21 eur od 13.08.2016 do 16.08.2016; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.864,21 eur od 17.08.2016 do 23.03.2017; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.764,21 eur od 24.03.2017 do 13.09.2017; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.664,21 eur od 14.09.2017 do 14.08.2018; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.564,21 eur od 15.08.2018 do 27.08.2018; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.464,21 eur od 28.08.2018 do 11.09.2018; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.364,21 eur od 12.09.2018 do 15.10.2018; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.264,21 eur od 16.10.2018 do 21.11.2018; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.164,21 eur od 22.11.2018 do 21.05.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 2.064,21 eur od 22.05.2019 do 22.07.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.854,21 eur od 23.07.2019 do 24.09.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.724,21 eur od 25.09.2019 do 23.10.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.604,21 eur od 24.10.2019 do 24.11.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.484,21 eur od 25.11.2019 do 29.12.2019; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.374,21 eur od 30.12.2019 do 13.02.2020; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.264,21 eur od 14.02.2020 do 01.03.2020; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p.a. ročne zo sumy 1.164,21 eur od 02.03.2020 do zaplatenia; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.992,21 eur od 13.08.2016 do 16.08.2016; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.864,21 eur od 17.08.2016 do 23.03.2017; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.764,21 eur od 24.03.2017 do 13.09.2017; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.664,21 eur od 14.09.2017 do 14.08.2018; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.564,21 eur od 15.08.2018 do 27.08.2018; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.464,21 eur od 28.08.2018 do 11.09.2018; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.364,21 eur od 12.09.2018 do 15.10.2018; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.264,21 eur od 16.10.2018 do 21.11.2018; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.164,21 eur od 22.11.2018 do 21.05.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 2.064,21 eur od 22.05.2019 do 22.07.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.854,21 eur od 23.07.2019 do 24.09.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.724,21 eur od 25.09.2019 do 23.10.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.604,21 eur od 24.10.2019 do 24.11.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.484,21 eur od 25.11.2019 do 29.12.2019; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.374,21 eur od 30.12.2019 do 13.02.2020; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.264,21 eur od 14.02.2020 do 01.03.2020; zákonný úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. ročne zo sumy 1.164,21 eur od 02.03.2020 do zaplatenia.

V čiastočnom späťvzatí doručenom súdu dňa 20.08.2020 žalobca uviedol, že od vykonania posledného čiastočného späťvzatia zo dňa 30.03.2020 do dnešného dňa eviduje žalobca ďalšie platby od žalovaných a to: dňa 07.04.2020 vo výške 100,- eur; dňa 29.04.2020 vo výške 100,- eur; dňa 09.06.2020 vo výške 230,- eur a dňa 23.07.2020 vo výške 120,- eur. V nadväznosti na vyššie uvedené úhrady žalovaných, zobral žalobca touto cestou svoj žalobný návrh čiastočne späť, a to konkrétne v časti istiny v sume 550,- eur.

V čiastočnom späťvzatí doručenom súdu dňa 14.09.2020 žalobca uviedol, že od vykonania posledného čiastočného späťvzatia zo dňa 20.08.2020 do dnešného dňa eviduje ďalšiu platbu od žalovaných a to dňa 26.08.2020 vo výške 120,- eur, preto v tejto časti zobral žalobu späť. Vo zvyšnej časti navrhol, aby súd po vykonaní dokazovania vydal nasledovný rozsudok: „Žalovaní sú povinní zaplatiť na účet žalobcu vedený v Poštovej banke, a.s. dlžnú istinu vo výške 494,21 eur; dlžné úroky z istiny vo výške 268,81 eur; zmluvný úrok vo výške 12,90 % p. a. ročne zo sumy 2.992,21 eur od 13.08.2016 do 16.08.2016, zo sumy 2.864,21 eur od 17.08.2016 do 23.03.2017, zo sumy 2.764,21 eur od 24.03.2017 do 13.09.2017, zo sumy 2.664,21 eur od 14.09.2017 do 14.08.2018, zo sumy 2.564,21 eur od 15.08.2018 do 27.08.2018, zo sumy 2.464,21 eur od 28.08.2018 do 11.09.2018, zo sumy 2.364,21 eur od 12.09.2018 do 15.10.2018, zo sumy 2.264,21 eur od 16.10.2018 do 21.11.2018, zo sumy 2.164,21 eur od 22.11.2018 do 21.05.2019, zo sumy 2.064,21 eur od 22.05.2019 do 22.07.2019, zo sumy 1.854,21 eur od 23.07.2019 do 24.09.2019, zo sumy 1.724,21 eur od 25.09.2019 do 23.10.2019, zo sumy 1.604,21 eur od 24.10.2019 do 24.11.2019, zo sumy 1.484,21 eur od 25.11.2019 do 29.12.2019, zo sumy 1.374,- eur od 30.12.2019 do 13.02.2020,

zo sumy 1.264,21 eur od 14.02.2020 do 01.03.2020, zo sumy 1.164,21 eur od 02.03.2020 do 06.04.2020, zo sumy 1.064,21 eur od 07.04.2020 do 28.04.2020, zo sumy 964,21 eur od 29.04.2020 do 08.06.2020, zo sumy 734,21 eur od 09.06.2020 do 22.07.2020, zo sumy 614,21 eur od 23.07.2020 do 25.08.2020 a zo sumy 494,21 eur od 26.08.2020 do zaplattenia; zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. ročne zo sumy 2.992,21 eur od 13.08.2016 do 16.08.2016, zo sumy 2.864,21 eur od 17.08.2016 do 23.03.2017, zo sumy 2.764,21 eur od 24.03.2017 do 13.09.2017, zo sumy 2.664,21 eur od 14.09.2017 do 14.08.2018, zo sumy 2.564,21 eur od 15.08.2018 do 27.08.2018, zo sumy 2.464,21 eur od 28.08.2018 do 11.09.2018, zo sumy 2.364,21 eur od 12.09.2018 do 15.10.2018, zo sumy 2.264,21 eur od 16.10.2018 do 21.11.2018, zo sumy 2.164,21 eur od 22.11.2018 do 21.05.2019, zo sumy 2.064,21 eur od 22.05.2019 do 22.07.2019, zo sumy 1.854,21 eur od 23.07.2019 do 24.09.2019, zo sumy 1.724,21 eur od 25.09.2019 do 23.10.2019, zo sumy 1.604,21 eur od 24.10.2019 do 24.11.2019, zo sumy 1.484,21 eur od 25.11.2019 do 29.12.2019, zo sumy 1.374,- eur od 30.12.2019 do 13.02.2020, zo sumy 1.264,21 eur od 14.02.2020 do 01.03.2020, zo sumy 1.164,21 eur od 02.03.2020 do 06.04.2020, zo sumy 1.064,21 eur od 07.04.2020 do 28.04.2020, zo sumy 964,21 eur od 29.04.2020 do 08.06.2020, zo sumy 734,21 eur od 09.06.2020 do 22.07.2020, zo sumy 614,21 eur od 23.07.2020 do 25.08.2020 a zo sumy 494,21 eur od 26.08.2020 do zaplattenia a nahradit' trovy konania.“

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného 1/ a oboznámením s listinnými dôkazmi založenými v spise.

7. Žalovaný 1/ na pojednávaní pred prvým rozhodnutím súdu prvej inštancie namietal, že jemu ani manželke nebolo písomne oznámené postúpenie pohľadávky zo žalobcu Poštová banka a.s. na nejaký iný subjekt.

Na pojednávaniach po rozhodnutí súdu druhej inštancie uviedol, že súhlasí s čiastočným späťvzatím a zastavením konania tak ako je uvedené v podaní doručenom súdu 14.06.2019, ktoré prevzal. K veci samej uviedol, že sa snažil splácať. Je ale v dosť ťaživej finančnej situácii, pretože je zamestnaný ako U. v X.Á. J. L. N., kde musí dochádzať zo H. Š., čo stojí zhruba 120,- eur mesačne, v zime viac a ešte kvôli tomu, že splátky boli nastavené na dátum skorší než mu chodila výplata, tak platby neodišli načas, nemal nastavené SMS v telefóne a celá vec bola potom preto daná exekútorovi. Nie je to však tento prípad, ale iný úver. Hovorí to len preto, že splácal aj iný úver, ktorý už splatil, ale stálo ho to veľa peňazí, lebo vzhľadom na to, čo uviedol, musel zaplatiť aj vysoké trovy exekútorovi. Všetko toto vysvetlil pani z R Collectors s.r.o., teda žalobcu, telefonoval s ňou viackrát a vzhľadom na to, čo uviedol, ju prosil o trochu strpenia, aj keď sa snažia splácať. Ona povedala, že teda má nájsť prostriedky a uhradiť to. Na poslednom pojednávaní súhlasil v svojom aj manželkinom mene s čiastočným zastavením konania ohľadne všetkých úhrad, ktoré doposiaľ vykonal a o ktoré žalobca postupne bral žalobu späť. Uviedol, že sa viac nemá k čomu vyjadriť.

8. Vykonaným dokazovaním zistil súd nasledujúci skutkový stav a právny stav.

9. Právny predchodca žalobcu - Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 (pôvodne so sídlom Prievozská ul. 2/B, 821 09 Bratislava) uzavrel so žalovanými Zmluvu o úvere - pôžička na bývanie dňa 12.05.2011 s výškou úveru 3.500,- eur, celkovou výškou nákladov 2.963,11 eur, výškou mesačnej splátky 57,95 eur pri počte splátok 120 splatných k 25. dňu v mesiaci, dátumom prvej splátky 25.06.2011, dátumom konečnej splatnosti 25.05.2021, RPMN 15,17% a úrokovou sadzbu 12,9 % p.a..

Vo „Výzvach na úhradu dlžnej sumy“ zo dňa 10.03.2014 bolo žalovaným okrem iného oznámené, že úverová pohľadávka sa stáva k 10.03.2014 predčasne splatnou v celom rozsahu a boli vyzvaní na úhradu dlžnej sumy 3.453,15 eur (z toho istiny 3.120,25 eur) v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy.

Dňa 13.06.2017 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 na žalobcu, na základe čoho súd uznesením č. k. 9Csp/33/2016-45 zo dňa 09.11.2017 vyhovel návrhu žalobcu na zmenu subjektu na strane žalobcu.

10. Podľa § 497 Zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, účastníkom, ktorých je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 1 zákona č. 483/2001 o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, s organizáciou, riadením, podnikaním a so zánikom bánk so sídlom na území Slovenskej republiky a niektoré vzťahy súvisiace s pôsobením zahraničných bánk na území Slovenskej republiky na účel regulácie a kontroly bánk, pobočiek zahraničných bánk a iných subjektov s cieľom bezpečného fungovania bankového systému.

23. Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá je úverovou inštitúciou podľa osobitného predpisu a ktorá má bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

24. Podľa § 92 ods. 8 citovaného zákona ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

25. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je potrebné chápať ako celok, za splnenia ktorého môže dôjsť k prelomeniu bankového tajomstva, lebo splnením podmienok podľa prvej vety predmetného ustanovenia zákonodarca podmienil nielen postúpenie pohľadávok mimo tzv. bankový sektor, ale tiež také postúpenie, pri ktorom pohľadávku patriacu pôvodne jednej banke prevezme iná osoba s rovnakým statusom. Zadefinovanie v rámci zákona č. 483/2001 Z. z. podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, je z povahy veci úpravou, t.j. zmyslom a účelom je to, že bez splnenia týchto podmienok k postúpeniu pohľadávky dôjsť nemôže. Pri posudzovaní zmluvy o postúpení pohľadávky je rozhodujúce, či na strane postupcu došlo k splneniu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom, lebo záujmom zákonodarcu bolo, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Nesprávanie sa týmto zákonom výslovne stanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné považovať za zakázané a teda i odporujúce zákonu. Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, v danom prípade neexistuje žiadna iná možnosť pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej v prejednávanej veci a to, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona č. 483/2001 Z. z., za ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu dôjsť nesmie - je zakázané. Nerešpektovanie takejto úpravy má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax vrátane prijatého rozhodnutia týkajúceho sa výkladu ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením č. 1 dňa 9.10.2018 v znení právnej vety: „Ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon“. Ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu alebo aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia Najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (čl. 2 ods. 1, 2 Základných zásad CSP, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 z 6.3.2017).

26. Podľa § 92 ods. 9 citovaného zákona informácie chránené bankovým tajomstvom sa môžu poskytnúť iba s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska v súvislosti s predajom banky, pobočky zahraničnej banky alebo ich časti podľa osobitného predpisu alebo v súvislosti s predajom podielu na základnom imaní banky najmenej 33 % alebo v súvislosti so zlúčením alebo splynutím banky vrátane zlúčenia inej právnickej osoby s bankou. Tieto informácie môže banka alebo pobočka zahraničnej banky poskytnúť iba osobe, s ktorou sa rokuje o uzavretí takej zmluvy, alebo osobe, s ktorou sa má banka zlúčiť alebo splynúť, a osobe, ktorá vypracúva podklady potrebné na rozhodnutie o uzavretí zmluvy súvisiacej s predajom, zlúčením alebo splynutím banky. Osoby, ktoré sa oboznámili s informáciami chránenými bankovým tajomstvom, sú povinné zachovávať o nich mlčanlivosť, a to aj po skončení rokovaní, po vypracovaní podkladov alebo po nadobudnutí právnych účinkov zlúčenia alebo splynutia banky. Banka alebo pobočka zahraničnej banky je povinná uzatvoriť s takými osobami písomnú zmluvu, v ktorej upraví záväzok zachovávať mlčanlivosť, ochraňovať informácie chránené bankovým tajomstvom, ako

aj zodpovednosť za ich zneužitie. Bez uzavretia takej zmluvy nemôže Národná banka Slovenska udeliť predchádzajúci súhlas.

27. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaní ako spotrebiteľia, teda fyzické osoby, ktoré pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekonajú v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka.

Závazok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými vyplývajúci zo zmluvy o úvere je absolútnym obchodom, pričom súčasne spotrebiteľským vzťahom v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

28. Je nesporné, že hlavný právny vzťah založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 12.05.2011 vznikol podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 129/2010 Z. z. a riadi sa režimom všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, pretože normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a v predpisoch vydaných na jeho vykonanie. Medzi žalovanými a právnym predchodcom žalobcu vznikla spotrebiteľská úverová zmluva a na tento spotrebiteľský vzťah bez ohľadu na to, že má formu tzv. absolútneho obchodu, je potrebné použiť kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj dispozitívne ustanovenia, odklon od ktorých by bol v neprospech spotrebiteľa.

29. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009)

30. „Pokiaľ žalobca namieta, že súd prvej inštancie pripustil zmenu na strane žalobcu a ak mal za to, že postupník nemá aktívnu legitímáciu, mal sa s touto skutočnosťou vyrovnáť už v rozhodnutí o návrhu na zmenu subjektu, k tomuto odvolací súd konštatuje, že súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu subjektu skúma splnenie podmienok výlučne z procesného hľadiska. Z ustanovenia § 80 ods. 1 a 2 CSP síce vyplýva, že súd rozhodujúci o návrhu na zmenu subjektu musí posúdiť, či strana preukázala prechod alebo prevod práv a povinností, avšak pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. Súd však v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. To znamená, že nie je jeho úlohou prechod alebo prevod práv a povinností posúdiť podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcom možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej (posúdiť, či podľa hmotného práva skutočne k prechodu alebo prevodu práv a povinností došlo). Súd teda nemá v rámci rozhodnutia podľa § 80 ods. 1 a 2 CSP hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. 12. 2011, sp. zn. 6 Cdo 42/2011). Nie je preto vylúčené, že pri prieskume veci z hmotnoprávneho hľadiska dospeje súd v konečnom dôsledku k záveru, že subjekt, ktorého vstup do konania pripustil postupom podľa § 80 ods. 2 CSP, nie je nositeľom práva, ktoré je predmetom konania.

Odvolací súd upriamuje pozornosť na skutočnosť, že súd prvej inštancie postúpenie pohľadávky neskúmal z hľadiska posúdenia splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, napriek tomu, že je zrejmé, že predmetom konania je tzv. banková pohľadávka. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR R 60/2018 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“

(Uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 6Co/166/2017 - 90 zo dňa 31. januára 2019)

31. V danom prípade bolo teda v zmysle uvedeného povinnosťou žalobcu preukázať, že je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok.

32. Právny vzťah vznikol s právnym predchodcom žalobcu a to Poštovou bankou, a.s. a žalovanými na základe uzatvorenej Zmluvy o úvere - pôžička na bývanie zo dňa 12.05.2011. Žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovaným na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.06.2017. Súd preto skúmal splnenie hmotnoprávnej podmienky týkajúcej sa uplatneného nároku a to jeho aktívnu vecnú legitimitáciu. Vecná legitimitácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, v tomto prípade konkrétne z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov a to preukázanie splnenia podmienok, na základe ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu. Nerešpektovanie tejto úpravy má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, s prihliadnutím na spotrebiteľský vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými.

33. Z predložených listinných dôkazov je preukázané, že v zmluvnom vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými nebola preukázaná platná dohoda o možnosti predčasného zosplatnenia dlhu. Žalobca k zmluve predložil obchodné podmienky pre úver - pôžička na bývanie a Všeobecné obchodné podmienky, ktoré neboli podpísané žalovanými, neboli preto súčasťou formulárovej zmluvy. Ak sa žalobca domnieva, že boli súčasťou zmluvy o úvere, súd odkazuje na použiteľnú judikatúru Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složité formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

34. Uvedené obchodné podmienky predstavujú rozsiahly, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročný text, vopred pripravený dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť ich obsah. Z tohto dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzavretia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak splneniu povinnosti, pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ak by dojednanie o možnosti predčasného zosplatnenia dlhu malo byť obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, jej uzavretie by nebolo platné.

35. V nadväznosti na uvedené splatnosť úveru sa riadila zmluvou o úvere, v zmysle ktorej splatnosť úveru mala nastať dňa 25.05.2021. Ak pohľadávka právneho predchodcu žalobcu bola postúpená dňa 13.06.2017, v čase postúpenia nebola splatná. Neplatnosť postúpenia nesplatnej bankovej pohľadávky na iný subjekt ako banka súd argumentuje nasledovne.

36. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

37. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

38. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum

Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013).

39. Ustanovením § 92 ods.8 zákona o bankách sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu. Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

40. Pre úplnosť súd uvádza, že s účinnosťou od 01.01.2017 zákonom č. 299/2016 Z. z. zákonodarca pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000,- eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000,- eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď. tiež odkaz 72c v § 89 ods.1 ZoB).

41. Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 O. z.) (rozsudok NS SR vo veci 7 Cdo 26/2017 zo dňa 28.03.2018).

42. Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Dovolací súd preto uzatvára, že následkom postupu pohľadávky, ohľadom ktorej nie je cesia podľa § 525 OZ alebo podľa osobitných predpisov dovolená, je absolútna neplatnosť postupnej zmluvy pre jej rozpor so zákonom (§ 39 OZ), pričom na absolútnu neplatnosť postúpenia, musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť (rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.04.2018).

43. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

44. Súd tiež dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci 6Co 203/2015, ktoré sa týka postupovania pohľadávok právneho predchodcu žalobcu (postupcu v predmetnom konaní), na odklon od ktorého nevidí dôvod a v plnom rozsahu sa s jeho závermi stotožňuje cit.: „Predmetný splátkový úver vo výške 29.000,- Sk (962,62 eur) poskytla žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s. na základe zmluvy z 28. 8. 2006. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20. 8. 2011. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o. (právny zástupca žalobcu) zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010. Z Čl. 7.6 bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s., v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola Slovenská sporiteľňa, a. s., oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Slovenská sporiteľňa, a. s., nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila spomenutej spoločnosti bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejmá z toho, že až žalobca (po tom, ako mu pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o.) vyhlásil

mimoriadnu splatnosť úveru a to listom zo 4. 7. 2011 (č. 1. 13). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho vo výške 18,60 % ročne bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškani. Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s., postúpila zmluvou z 21. 10. 2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 1. 12. 2010, ktorou Advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o., postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

45. V konaní nebolo preukázané, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom - Poštová banka a.s. - t.j. bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo k zosplateniu celého dlhu žalovaných, resp. k predčasnému ukončeniu zmluvy o úvere pôvodným veriteľom. Žalobca postúpil pohľadávku pred termínom jej splatnosti, čo je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Postúpenie nesplatnej pohľadávky banky by malo za následok neprípustný vstup nového subjektu do živého právneho vzťahu s bankou, ktorý je spravovaný osobitným právnym predpisom, a to zákonom o bankách, a to napriek tomu, že takýto subjekt nemá štatút banky.

46. Vzhľadom na nepreukázanie dohody zmluvných strán o možnosti predčasného zosplatenia dlhu je dôvodné posudzovať predčasné zosplatenie dlhu žalobcom zo dňa 10.03.2014 ako neplatné. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách (splatnosť postupovanej pohľadávky, doručenie výzvy dlžníkovi pred postúpením pohľadávky), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať; súd preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (výrok II.) (Obdobne rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 24Co/90/2018-160 zo dňa 22.08.2019).

47. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

48. Podľa § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

49. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd konanie v dôsledku postupných čiastočných späťvzatí so súhlasom žalovaných čiastočne zastavil celkom o sumu 2.498,- eur s príslušenstvom (výrok I.) a v prevyšujúcej časti (494,21 eur istina, 268,81 eur kapitalizované úroky + zmluvný úrok 12,90 % ročne a zákonný úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy postupne znižovanej istiny) na základe horeuvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a judikatúry žalobu zamietol (výrok II.).

50. Záverom súd pre úplnosť poznamenáva, že ako konštatoval súd druhej inštancie v predchádzajúcom rozhodnutí, súd prvej inštancie žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, nakoľko nebolo preukázané, že postúpenie pohľadávky došlo do vedomostnej sféry žalovaných preukázateľným spôsobom. Uvedené bolo aj predmetom posudzovania po podaní odvolania súdom druhej inštancie. Súd však v danom štádiu nebol oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne

nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. Pri prieskume veci z hmotnoprávneho hľadiska dospel však súd v konečnom dôsledku k záveru, že subjekt, ktorého vstup do konania pripustil postupom podľa § 80 ods. 2 CSP, nie je nositeľom práva, ktoré je predmetom konania. (Už vyššie citované uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn.: 6Co/166/2017 - 90 zo dňa 31. januára 2019)

51. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

53. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

54. Podľa citovaných zákonných ustanovení súd právo náhradu trov konania úspešným žalovaným nepriznal, nakoľko im doposiaľ žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.